

$-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}$

$y = 2 \cdot x^2$ $\sqrt{xy}$

$2a$

x^2

$2u$

$+$

580

$\frac{1}{2}$

MALÝ ZÁZRAK

МАРЯК ФЕДОР

MALÝ ZÁZRAK

MAREK FEDOR

„Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a všetko ostatné dostanete navyše!“

Mt 6,33

Československo – Pardubice, 1987

Vonku bol mrazivý januárový večer. Vo vzduchu poletovali drobné vločky snehu a vojaci stáli nastúpení pred kasárňami v dvojradoch, počúvajúc svoje mená.

„Voják Séntpéterý!“ zreval čatár Pavol.

„Túúú!“ zahrnel vojak Sentpetery a vypol hrud’.

„Voják Žilínká!“ čatár zreval ďalšie meno, až dvor sa otriasal.

„Túúú!“ reagoval pružne vojak Žilinka a tiež hrdo podskočil do pozoru.

„Voják...“ čatár sa zasekol, pretože v tme stratil prehľad o menách, chvíľu prezeral plastovú platňu s voskovkou načarbanými menami, ale bystro sa spamätal.

„Voják Hrušká!“

V radoch vojakov už v tom momente rezonovali veselé úškrny a tiché rehoty, lebo takmer všetci pochopili, že sa začína ďalší komediálny kúsok čatára Pavla.

„Vojááák...“ čatár zatiahol zvolanie ešte o niečo dlhšie ako obvykle a stratil hlas. Meno nasledujúceho vojaka už nikto nepočul, pretože už len zasipel zvláštne natenko. To už chasa nastúpených vojakov burácala rehotom. Službu konajúci dozorca útvaru, major prezývaný Kôň, od zlosti zosinel a vyštekol na čatára Pavla: „Ukončíte nástup, súdruh čatár. Zajtra ste v hlásení a to si vypijete! Vy si srandu z vojny robiť nebudete!“ Major zložil „brigadýrku“, vreckovkou si utrel spotenú lysinu a ráznym krokom odišiel.

Nachvíľu nastalo ticho, čatár sa zhlboka nadýchol a zreval: „Rozchóóód!“

Čatár splnil príslub, že večerné čítanie na treskúcom mraze urýchlil. Ale to, že to bude také rýchle, nikto nečakal, ani on sám. Vrátil sa na vrátnicu, vytiahol latinčinu a učil sa ďalej slovíčka.

Vojaci ho prezývali študent, pretože bol na útvaru jediný študent, ktorého povolali do základnej vojenskej služby z prvého ročníka na vysokej škole v Československej socialistickej republike. Dôstojnícka elita ho však oslovovala krycím menom „lišiak“. Poznali jeho kúsky, ktoré vedeli oceniť aj jeho zarytí nepriatelia. Najznámejší bol, ako ho naháňala „lietačka“ (vojenská polícia), keď bol nakúpiť v meste ohnivú vodu. Unikal jej na požičanom dôstojníckom favorite po uličkách Pardubic len tak naslepo smerom k letisku. Vojaci z lietačky bežali za ním ozlomkrk po ulici, ale po niekoľkých desiatkach metrov to vzdali, lebo Pavol bol na bicykli výborný jazdec. Na letisku dostal „pochvalu“ od majora, ktorý ho poslal po rum, lebo v službe mu bolo už otupno.

„Chlape, z vás by mohol byť generál. Vojáci by za vami šli až na koniec sveta! To neznám pochopiť, prečo Vás k sakru sebrali ze školy do této pakárny!“ (Reč v kasárňach bola československá. Polovica dôstojníkov bola zo Slovenska, ktorí po niekoľkých služobných rokoch v Čechách rozprávali zmiešanou čechoslovenčinou.)

Pavol to však veľmi dobre vedel. Vedel aj to, že je ťažko ateistom vysvetľovať náboženskú perzekúciu

katolíkov na východe Slovenska. Mnohí vedeli, že chodí na vychádzkach z kasární do kostola, ale neprekázalo im to. Boli spokojní, že svoju prácu si robí dobre a dokázal dôstojníkom pomôcť v službách na radaroch, keď sa tam vyskytli nejaké chyby. Vyznal sa ako inžinier elektrotechniky v elektrických schémach a vedel poradiť, ktoré súčiastky zlyhali, keď sa zo skriň prehľadových rádiolokátorov začal valiť dym. Len raz sa stalo, že vzorný dôstojník československej armády verejne odmietol nastúpiť s ním v kasárňach do služby, pretože nosil na krku krížik a veril v Boha. Dôstojník si nechcel pokaziť kariérny postup. Behal po útvare, klial, ale nič mu nepomohlo. Veliteľ útvaru ho tak uzemnil, že nastúpil do služby krotký ako baránok.

Veliteľ útvaru bol Pavlovi zaviazaný za technické kresličské práce pre návštevníkov z bratskej armády Sovietskeho zväzu v ich ruskom jazyku. Preto ho podriadený dôstojník s pubertálnym správaním nevedel rozhádzať. Kariérny dôstojník mal spočiatku podpichovačné reči typu: „Viera je pre ľudí, ktorí sa nevedia rvať so životom.“

Stačili však jedna či dve spoločné služby a napokon s ním slúžil rád. Zistil, že Pavol nehryzie a je normálny človek ako každý iný.

Na útvare mal Pavol povolených najviac vychádzok a keď si nestihol dať podpísať vychádzkovú knižku, išiel vonku z kasární ako dôstojník. Nebol pre neho žiadny problém – pripnúť si na vychádzkovú uniformu dôstojnícke hviezdičky. Bolo isté, že ho nič neprekvapí, pretože lietačka mala v náplni práce kontrolovať len vojakov, nie dôstojníkov. Takže v meste mu nič nehrozilo. Službu konajúci vojaci na bráne mu zasalutovali a on im pozdrav opätovoľ. Takto sa mu darilo robiť si výlety, až kým pri nástupe do autobusu nevrazil rovno do majora Koňa, ktorý ho okamžite spoznal. Nestihol však zareagovať, pretože Pavol v meste nastupoval do autobusu a on vystupoval. Boli to zlomky sekundy. Na druhý deň ráno už bol na koberčeku u veliteľa útvaru.

„Súdruh čatár, včera vás videli, že ste v dôstojníckej uniforme boli na vychádzke! Toto mi nerobte! Veď ja vám stále podpíšem vychádzky. Prečo mi to robíte?“

„Nie, súdruh major! To je určite omyl. Včera som na vychádzke nebol! Nemal som ju podpísanú!“ klamal Pavol, až sa vrchy zelenali. (Svojím klamstvom nespôsobil škodu nikomu.)

„Ale videl vás major K.!“

„Neviem, koho videl, ale ja som včera nikde nebol. Bol som celý čas na útvare!“

„UFF! Uff! Ja z vás dostanem infarkt!“

Keďže to bolo tvrdenie proti tvrdeniu a major Kôň nemal ďalších svedkov, veliteľ útvaru incident zmietol pod koberec. Bolo mu jasné, že čatár Pavol bol určite von, lebo jemu na hodnosti nezáležalo a bol toho schopný. Pri dôležitej kontrole poriadku v útvare hlavný kontrolór z generálneho štábu zistil len dvoch neporiadnych vojakov na útvare. Ráno neupraveného slobodníka absolventa slúžiaceho na vrátnici a popoludní rozšvihaneho desiatnika absolventa na druhom poschodí u roty zabezpečenia letiska.

Veliteľ roty prisahal, dušoval sa, že to nemôže byť žiadny jeho absolvent. „Súdruhovia, to nie je môj absolvent. Ja nemám na rote žiadneho slobodníka ani desiatnika absolventa! Ja mám všetkých absolventov čatárov! Ten určite nemohol byť z mojej roty!“

Keď si prezreli mená slúžiacich ráno na vrátnici, veliteľovi roty spadla sánka. Vedel, koľká bije, bolo jasné, kto bol ten podarený slobodník aj desiatnik. Samozrejme! Čatár Pavol!

Po skončení kontroly si čatára Pavla dal zavolať veliteľ roty a zafučal: „Toto som ešte počas svojej 30-ročnej praxe v armáde nezažil. Vy ste nasadili zlatý kliniec celej kontrole v útvare. Vy máte rok prázdnin a užívate si ich. Jak ja vám závidím!“

A bola to pravda. Pavol mal naozaj rok prázdnin. Pre povinnú vojenskú službu prerušil štúdium na lekárskej fakulte na rok. Ten rok však mienil poriadne využiť. Voľného času bolo dosť a za zimu prešiel celý latinský jazyk. Zvyšné mesiace mu ostávali na anatómiu.

Kde sa to však vlastne všetko začalo, že on, inžinier elektrotechniky, sa učí latinčinu a anatómiu uprostred kasární za veľkopardubickým štadiónom?